

SPRAWOZDANIE
KOMISJI POLITYKI SPOŁECZNEJ I RODZINY

**o senackim projekcie ustawy o zmianie ustawy
o działaczach opozycji antykomunistycznej oraz
osobach represjonowanych z powodów
politycznych oraz niektórych innych ustaw
(druk nr 936)**

Sejm na 29. posiedzeniu w dniu 4 listopada 2016 r. – zgodnie z art. 39 ust. 2 Regulaminu Sejmu – skierował powyższy projekt ustawy do Komisji Polityki Społecznej i Rodziny w celu rozpatrzenia.

Komisja Polityki Społecznej i Rodziny po rozpatrzeniu tego projektu na posiedzeniach w dniach 23 lutego oraz 24 maja 2017 r.

wnosi:

Wysoki Sejm uchwalić raczy załączony projekt ustawy.

Komisja – zgodnie z art. 43 ust. 3 Regulaminu Sejmu – przedstawia, na żądanie wnioskodawcy, następujące wnioski mniejszości:

- 1) w art. 1 skreślić pkt 9 oraz skreślić art. 8;
– poseł **M. Kochan**

- 2) w art. 2 skreślić pkt 2–4;
– poseł **M. Kochan**

3) w art 4 dodać pkt 3 w brzmieniu:

„3) w art. 82:

a) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Prezes Rady Ministrów w szczególnie uzasadnionych przypadkach, po zasięgnięciu opinii ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego, przyznaje emeryturę lub rentę na warunkach i w wysokości innej niż określone w ustawie, nie niższej niż najniższa emerytura lub renta:

- 1) kombatantom i innym osobom, o których mowa w art. 1–4 ustawy z dnia z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1255 i z 2017 r. poz. 456);
- 2) działaczom opozycji antykomunistycznej i osobom represjonowanym z powodów politycznych, o których mowa w ustawie z dnia 20 marca 2015 r. o działaczach opozycji antykomunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych (Dz. U. poz. 693 i 1220 oraz z 2017 r. poz. ...), o potwierdzonym statusie działacza opozycji antykomunistycznej lub osoby represjonowanej z powodów politycznych.”,

b) w ust. 2 wyrazy „ust. 1” zastępuje się wyrazami „ust. 1 i 1a”.

– poseł **M. Kochan**

Warszawa, dnia 24 maja 2017 r.

Sprawozdawca

(-) Janusz Śniadek

Przewodnicząca Komisji

(-) Beata Mazurek

U S T A W A

z dnia 2017 r.

o zmianie ustawy o działaczach opozycji antykomunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych oraz niektórych innych ustaw¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 20 marca 2015 r. o działaczach opozycji antykomunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych (Dz. U. poz. 693 i 1220) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 1 w pkt 5 wyrazy „wojewódzkich rad konsultacyjnych do spraw działaczy opozycji i osób represjonowanych” zastępuje się wyrazami „wojewódzkich rad konsultacyjnych do spraw działaczy opozycji antykomunistycznej oraz osób represjonowanych z powodów politycznych”;
- 2) w art. 3:
 - a) we wprowadzeniu do wyliczenia wyrazy „4 czerwca 1989 r.” zastępuje się wyrazami „31 lipca 1990 r.”,
 - b) w pkt 3 w lit. a po wyrazach „na skutek działania” dodaje się wyrazy „, w tym niejawnego.”;
- 3) w art. 4 w pkt 1 wyrazy „4 czerwca 1989 r.” zastępuje się wyrazami „31 lipca 1990 r.”;
- 4) w art. 5:
 - a) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Do wniosku, o którym mowa w ust. 2, złożonego przez działacza opozycji antykomunistycznej lub osobę represjonowaną z powodów politycznych, dołącza się również aktualną fotografię wnioskodawcy.”,

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego, ustawę z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin, ustawę z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz ustawę z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

VIII kadencja/druk 936

- b) w ust. 6 wyrazy „wojewódzkiej rady konsultacyjnej do spraw działaczy opozycji i osób represjonowanych” zastępuje się wyrazami „wojewódzkiej rady konsultacyjnej do spraw działaczy opozycji antykomunistycznej oraz osób represjonowanych z powodów politycznych”;
- 5) w art. 6:
- a) ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:
- „2. Odznakę honorową działaczowi opozycji antykomunistycznej lub osobie represjonowanej z powodów politycznych nadaje Szef Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych wraz z wydaniem decyzji, o której mowa w art. 5 ust. 1.
3. Szef Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych wraz z wydaniem decyzji, o której mowa w art. 5 ust. 1, wydanej na wniosek działacza opozycji antykomunistycznej lub osoby represjonowanej z powodów politycznych, wydaje także legitymację działacza opozycji antykomunistycznej lub osoby represjonowanej z powodów politycznych, zwaną dalej „legitymacją”.”,
- b) w ust. 4:
- uchyla się pkt 3,
 - pkt 4 otrzymuje brzmienie:
 „4) sposób noszenia odznaki honorowej”,
 - uchyla się pkt 5;
- 6) w art. 9:
- a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:
- „1. Świadczenie pieniężne przyznaje się w wysokości 402,72 zł miesięcznie.”,
- b) uchyla się ust. 4–7;
- 7) w art. 10:
- a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:
- „2. Pomoc pieniężna może być przyznana w szczególności na pokrycie kosztów:
- 1) zakupu wózka inwalidzkiego;
 - 2) zakupu sprzętu rehabilitacyjnego;
 - 3) zakupu przedmiotów ortopedycznych;

VIII kadencja/druk 936

-
- 4) zakupu ułatwiających pracę i życie środków pomocniczych, innych niż określone w pkt 1–3;
 - 5) dostosowania pomieszczeń mieszkalnych do rodzaju inwalidztwa;
 - 6) opłacania pomocy pielęgnacyjnej.”;
- b) w ust. 3 w pkt 1 po wyrazach „najniższej emerytury” dodaje się wyrazy „, , ogłaszanej przez Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych na podstawie art. 94 ust. 2 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 887), zwanej dalej „najniższą emeryturą””,
- c) ust. 5 i 6 otrzymują brzmienie:
- „5. Pomoc pieniężna jest przyznawana w formie:
- 1) pomocy jednorazowej:
 - a) w przypadku trudnej sytuacji materialnej lub zaistnienia zdarzeń losowych – do wysokości 150% najniższej emerytury,
 - b) na częściowe pokrycie kosztów, o których mowa w ust. 2 – do wysokości 300% najniższej emerytury;
 - 2) pomocy okresowej – do wysokości 100% najniższej emerytury miesięcznie, w szczególności na:
 - a) zaspokojenie potrzeb bytowych i ochronę zdrowia w przypadku długotrwałej choroby powodującej wzrost kosztów utrzymania, zakupu leków, środków opatrunkowych oraz dojazdów do zakładów leczniczych na zabiegi medyczne i rehabilitacyjne,
 - b) usługi pielęgnacyjne niezbędne ze względu na wiek i stan zdrowia.
6. Pomoc pieniężną w formie pomocy jednorazowej przyznaje się nie częściej niż raz na 12 miesięcy.”,
- d) po ust. 6 dodaje się ust. 6a w brzmieniu:
- „6a. Pomoc pieniężną w formie pomocy okresowej przyznaje się na okres do 6 miesięcy.”,
- e) w ust. 7 wyrazy „ust. 3–6” zastępuje się wyrazami „ust. 3–6a”;
- 8) po art. 14 dodaje się art. 14a w brzmieniu:
- „Art. 14a. 1. Przy Szefie Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych działa Rada do Spraw Działaczy Opozycji

VIII kadencja/druk 936

Antykomunistycznej oraz Osób Represjonowanych z Powodów Politycznych jako organ opiniodawczo-doradczy w sprawach dotyczących działaczy opozycji antykomunistycznej oraz osób represjonowanych z powodów politycznych.

2. W skład Rady wchodzi od 15 do 20 członków.

3. Członkowie Rady są powoływani i odwoływani przez Szefa Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych spośród osób uprawnionych.

4. Członkowie Rady pełnią swoją funkcję społecznie.

5. Szef Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych określi, w drodze zarządzenia, organizację i tryb pracy Rady.”;

9) w art. 15:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Wojewódzkie rady konsultacyjne do spraw działaczy opozycji antykomunistycznej oraz osób represjonowanych z powodów politycznych działają przy wojewodach, którzy zapewniają im obsługę techniczno-administracyjną.”,

b) uchyla się ust. 2,

c) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Członków rady, w liczbie od 5 do 9, powołuje wojewoda w porozumieniu z Szefem Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych spośród osób uprawnionych mających miejsce zamieszkania na terenie danego województwa.”,

d) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Członków rady odwołuje wojewoda na wniosek Szefa Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych.”,

e) w ust. 6 wyrazy „art. 77⁵” zastępuje się wyrazami „art. 77⁵ § 2”;

10) w art. 16 wyrazy „wojewódzkich rad konsultacyjnych do spraw działaczy opozycji i osób represjonowanych” zastępuje się wyrazami „wojewódzkich rad konsultacyjnych do spraw działaczy opozycji antykomunistycznej oraz osób represjonowanych z powodów politycznych”.

VIII kadencja/druk 936

Art. 2. W ustawie z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1255) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 1 w ust. 2 w pkt 5 wyrazy „do końca 1956 r.” zastępuje się wyrazami „do dnia 21 października 1963 r.”;
- 2) w art. 7:
 - a) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Szef Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych jest powoływany i odwoływany przez Prezesa Rady Ministrów na wniosek ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego.”,
 - b) w ust. 5 uchyla się pkt 5–7,
 - c) uchyla się ust. 6–14;
- 3) w art. 7³:
 - a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Do zadań wojewody należy wykonywanie działań zmierzających do integracji środowisk kombatanckich i koordynacji ich działań.”,
 - b) w ust. 3 wyrazy „samorząd województwa” zastępuje się wyrazem „wojewoda”,
 - c) w ust. 4 wyrazy „zarząd województwa” zastępuje się wyrazem „wojewoda”;
- 4) po art. 7³ dodaje się art. 7⁴ w brzmieniu:

„Art. 7⁴. 1. Organem opiniodawczo-doradczym wojewody w sprawach związanych z integracją środowisk kombatanckich i koordynacją ich działań jest wojewódzka rada kombatancka.

2. Wojewoda zapewnia obsługę techniczno-administracyjną wojewódzkiej rady kombatanckiej.

3. Członków wojewódzkiej rady kombatanckiej, w liczbie od 5 do 9, powołuje wojewoda w porozumieniu z Szefem Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych spośród mających miejsce zamieszkania na terenie danego województwa osób, które uzyskały decyzję potwierdzającą działalność wymienioną w art. 1 ust. 2 lub w art. 2 albo okoliczności, o których mowa w art. 4.

VIII kadencja/druk 936

4. Członków wojewódzkiej rady kombatanckiej odwołuje wojewoda na wniosek Szefa Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych.

5. Członkom wojewódzkiej rady kombatanckiej przysługuje zwrot kosztów przejazdów na posiedzenia rady na zasadach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 77⁵ § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2014 r. poz. 1502, z późn. zm.²⁾).

6. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określi, w drodze rozporządzenia, organizację i tryb pracy wojewódzkiej rady kombatanckiej, uwzględniając efektywność działania rady.

7. Zwrot kosztów przejazdów dla członków wojewódzkich rad kombatanckich następuje z części budżetu państwa, której dysponentem jest Szef Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych.”;

5) w art. 19a w ust. 3 w pkt 2 w lit. a wyrazy „zakładów opieki zdrowotnej” zastępuje się wyrazami „zakładów leczniczych”.

Art. 3. W ustawie z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. z 2016 r. poz. 708 i 2270 oraz z 2017 r. poz. 38 i 715) w art. 14 w ust. 1 w pkt 2 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 3–6 w brzmieniu:

- „3) osadzenia w więzieniach lub innych miejscach odosobnienia na terytorium Polski na mocy skazania albo bez wyroku po dniu 31 grudnia 1955 r. za działalność polityczną;
- 4) świadczenia pracy po 1956 r. na rzecz organizacji politycznych i związków zawodowych, nielegalnych w rozumieniu przepisów obowiązujących do kwietnia 1989 r.;
- 5) niewykonywania pracy przed dniem 31 lipca 1990 r. na skutek represji politycznych;

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2014 r. poz. 1662, z 2015 r. poz. 1066, 1220, 1224, 1240, 1268 i 1735 oraz z 2016 r. poz. 868, 910, 960 i 1053.

VIII kadencja/druk 936

- 6) internowania na podstawie art. 42 dekretu z dnia 12 grudnia 1981 r. o stanie wojennym (Dz. U. poz. 154, z 1982 r. poz. 18 oraz z 1989 r. poz. 178).”.

Art. 4. W ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 887) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 5 w ust. 3 w pkt 2 na końcu dodaje się przecinek oraz dodaje się pkt 3 i 4 w brzmieniu:
 - „3) osadzenia w więzieniach lub innych miejscach odosobnienia, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 8,
 - „4) internowania, o którym mowa w art. 6 ust. 2 pkt 8”;
- 2) w art. 6:
 - a) w ust. 1 w pkt 8 wyrazy „1956 r.” zastępuje się wyrazami „1955 r.”,
 - b) w ust. 2 w pkt 6a wyrazy „4 czerwca 1989 r.” zastępuje się wyrazami „31 lipca 1990 r.”.

Art. 5. W ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 581, z późn. zm.³⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 5:
 - a) po pkt 3 dodaje się pkt 3a w brzmieniu:
 - „3a) działacz opozycji antykomunistycznej – osobę, o której mowa w art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 20 marca 2015 r. o działaczach opozycji antykomunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych (Dz. U. poz. 693 i 1220 oraz z 2016 r. poz. ...), o potwierdzonym statusie działacza opozycji antykomunistycznej;”;
 - b) po pkt 22 dodaje się pkt 22a w brzmieniu:
 - „22a) osoba represjonowana z powodów politycznych – osobę, o której mowa w art. 3 ustawy z dnia 20 marca 2015 r. o działaczach opozycji antykomunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz. 1240, 1269, 1365, 1569, 1692, 1735, 1830, 1844, 1893, 1916, 1991 i 1994 oraz z 2016 r. poz. 65, 652, 960 i 1355.

VIII kadencja/druk 936

politycznych, o potwierdzonym statusie osoby represjonowanej z powodów politycznych;”;

2) w art. 47c ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Kobiety w ciąży, świadczeniobiorcy do 18 roku życia, posiadający zaświadczenie, o którym mowa w art. 47 ust. 1a, osoby, o których mowa w art. 43 ust. 1, inwalidzi wojenni i wojskowi, kombatanci oraz działacze opozycji antykomunistycznej i osoby represjonowane z powodów politycznych mają prawo do korzystania poza kolejnością ze świadczeń opieki zdrowotnej oraz z usług farmaceutycznych udzielanych w aptekach.”;

3) w art. 57 w ust. 2 pkt 10 otrzymuje brzmienie:

„10) dla inwalidów wojennych i wojskowych, osób represjonowanych, kombatantów, działaczy opozycji antykomunistycznej oraz osób represjonowanych z powodów politycznych;”.

Art. 6. Tworzy się Radę do Spraw Działaczy Opozycji Antykomunistycznej oraz Osób Represjonowanych z Powodów Politycznych.

Art. 7. Tworzy się wojewódzkie rady kombatanckie.

Art. 8. 1. Wojewódzkie rady konsultacyjne do spraw działaczy opozycji i osób represjonowanych powołane na podstawie przepisów dotychczasowych ulegają rozwiązaniu z dniem wejścia w życie ustawy.

2. Wojewódzkie rady konsultacyjne do spraw działaczy opozycji antykomunistycznej oraz osób represjonowanych z powodów politycznych zostaną powołane w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

Art. 9. 1. W stosunku do osób uprawnionych, które w dniu wejścia w życie ustawy pobierają świadczenie pieniężne, Szef Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych dokonuje z urzędu, w terminie 60 dni od dnia wejścia w życie ustawy, zmiany decyzji w sprawie przyznania świadczenia pieniężnego, wydanych na podstawie ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, w zakresie okresu, na jaki zostało przyznane świadczenie.

2. Do zmiany decyzji, o której mowa w ust. 1, nie jest wymagana zgoda osoby uprawnionej.

Art. 10. Ustawa wchodzi w życie z dniem 31 sierpnia 2017 r.